

MASARYKOVA ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA,
ČERNÁ NAD ORLICÍ

ALMANACH

90 LET BUDOVY
ZÁKLADNÍ ŠKOLY

1930 - 2020

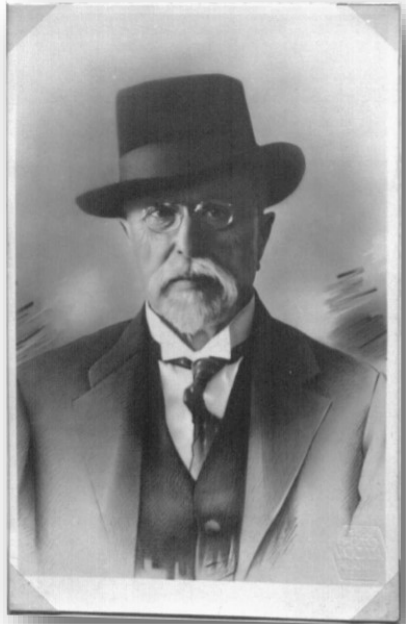
**ALMANACH 90 let budovy základní školy
1930 - 2020**

Masarykova základní škola a mateřská škola, Černá nad Orlicí
autoři: Mgr. Dagmar Sieglová, Zdeněk Řehák, Mgr. David Joska, Mgr. Michaela Kuchařová

© 2020, 2021 Obec Černá nad Orlicí

tisk: AGTyp Kostelec nad Orlicí

náklad: 250 ks

„Vzdělání není pouhým nashromážděním jednotlivých vědomostí, jako těstem není mouka, voda, sůl, kvasnice atd. dohromady naházené.“

TOMÁŠ GARRIGUE MASARYK

Škole k narozeninám

Naše škola tu už stojí
devadesát jedna let,
je to škoda, že tam můžem
chodit jen ročníků pět.
I když je už hodně stará,
pořád jako nová je,
o žáčky se dobře stará,
každý žák ji miluje.

Naše škola

Naše škola školička
milá jako kočička.
Hodně dlouho jsme v ní byli,
pak jsme si ji oblíbili.
Pět let se v ní učíme,
krásu v ní pořád vidíme.
Stará je, ale pořád hezká,
je devadesát jedna letá.
(Danny, Vojta, Sam, Max)

Naše škola
už nás volá.
Prvňák jde rád do školy,
páták je radši v posteli.
Naše stará školička,
pořád je hezká celičká.
Za devadesát jedna let,
vyučila hodně dětí,
je jich víc než smetí.
(Marťa, Ella, Monča, Terka)

Předmluva

Vážení přátelé, příznivci čermenské školy,

v rukou držíte drobnou brožurku - *almanach* - jehož vydání bylo naplánováno u příležitosti oslav devadesáti let od otevření nové školní budovy v Malé Čermné, budovy která slouží našim dětem dodnes. Doba, o které se popíše ještě hodně papíru zapříčinila, že *almanach* v rukou držíte o rok později, než bylo plánováno. Prosim počítejte s touto skutečností při pročitání následujících textů, které byly směřovány právě k devadesátinám naší školy!

Covidová doba nám sebrala mnoho iluzí, ale na druhou stranu nám dala nespočet momentů s pozitivním dopadem, naučila nás novým věcem a dovednostem. Škola zdánlivě více jak na rok osiřela! Ano nebyly v ní vidět děti, ale díky šikovným a obětavým paním učitelkám v ní mohly být. Chtěl bych tímto poděkovat a poklonit se všem kantorům, kteří tuto těžkou dobu zvládli! Vážím si pracovitosti všech, kteří nezalomili ruce a využili času ke zkrášlení školního prostředí, aby návrat dětí do lavic byl co nejpříjemnější. Máte můj obdiv!

Jsem moc rád, že je naše škola stále ve skvělé formě, daří se jí dobře, je řádně opečovávána a udržována ve zdravé kondici. Je důležité, že pokračujeme v odkazu našich předků a školství je pevně zakotveno v naší obci! Je důležité, že děti chodí do školy rády a dosahují výborných výsledků. Přál bych si, aby tomu bylo i nadále. Škola je jedním z hlavních hybatelů v rozhodování o tom, zda se děti budou hrdě hlásit k tomu, že jsou „Čermeňáky“!

Ostatně doufám, že během oslav využijete příležitosti a půjdete se na naši oslavenkyni podívat. Uvidíte sami, že po devadesáti letech je to stále kočka! Na pátek 15. října 2021 je připraven kulturní program v Restauraci „U Hřiště“ v Malé Čermné, kde od 17.00 hod. vystoupí děti se svým programem a od 18.00 hod. zahraje známá pardubická folková kapela MARIEN Víti Troníčka. V sobotu 16. října 2021 můžete využít k prohlídce budovy školy den odevřených dveří od 9.00 do 17.00 hod, kde bude mimo jiné připravena dobová výstava a ukázka historických fotografií.

K narozeninám tedy přeji naší škole jen to nejlepší! Přeju jí hodné a šikovné žáky, skvělé kantory, pracovitý personál a povědomí nás občanů, že je důležitá!

V Čermné nad Orlicí 1. října 2021

David Joska, starosta obce

Přehled kapitol

Obsah	06
Úvodní slovo ředitelky.....	07
Přípravy stavby nové školy	08
Položení základního kamene.....	10
Stavba nové školy.....	14
Slavnostní otevření	16
První školní den	20
Škola v jubilejním školním roce 2020-21	22
Ředitelé nové školy v průběhu let.....	27
Fotografie.....	28
Seznam sponzorů.....	30
Doslov	31

Úvodní slovo ředitelky

Vážení přátelé,

dostává se Vám do rukou Almanach vydaný k příležitosti oslav devadesáti let od otevření budovy základní školy. Při jeho přípravě a pročítání školních kronik jsme narazili na mnoho zajímavostí, se kterými se s Vámi chceme podělit. Najdete zde nejen historická data za těch uplynulých devadesát let, ale i informace ze současného života školy. Nebudou chybět ani fotografie, které zachycují významné okamžiky ze života školy.

U příležitosti vydání tohoto almanachu bych chtěla vyjádřit hlubokou úctu iniciátorům myšlenky na výstavbu školy. Nenechali se odradit řadou překážek a svou myšlenku vybudovat novou budovu školy v Malé Čermné uskutečnili. A podařilo se jim to na dnešní dobu v neuvěřitelně krátkém čase. Od slavnostního položení základního kamene po otevření uplynulo neuvěřitelných sedm měsíců! Celá stavba je dílem místních občanů. Je neuvěřitelné, že byla postavena tak promyšleně, že vyhovuje školním potřebám dodnes.

I když je škole krásných devadesát let, není to žádná zanedbaná „stará dáma“. To, jak jí to dnes sluší, je zásluhou mých předchůdců, kteří se o ni náležitě a s láskou starali. A také má štěstí, že náš zřizovatel Obec Čermná nad Orlicí věnuje škole nemalé finanční prostředky na její rozvoj a provoz.

Upřímně děkuji všem kolegům a zaměstnancům školy, kteří se podíleli na přípravě tohoto sborníku a celých oslav. Poděkování patří i panu starostovi Mgr. Davidu Joskovi a pracovníkům úřadu, kteří se také podíleli na přípravě a zabezpečení oslav. V neposlední řadě děkuji i podnikům a institucím, které sponzorskými dary přispěli k zabezpečení oslav.

A co bych chtěla popřát škole k jejím narozeninám? Aby do ní chodily jen spokojené a šťastné děti, aby v ní našly řadu kamarádů, načerpaly spoustu užitečných vědomostí a rády se do ní vracely a všem „Čermeňákům“, aby byli na svou školu náležitě hrdí.

V Čermné nad Orlicí 1. září 2020

Dagmar Sieglová, ředitelka školy

Přípravy stavby nové školy

Stará budova obecné školy nevyhovovala výuce po žádné stránce, ani hygienické. O postavení nové školy se snažil (avšak marně) již pan ředitel **Josef Prokeš**, který ve zdejší škole strávil plných 24 let. Nebyly tehdy peníze ani dobrá vůle, ale stavba nové školy byla nevyhnutelná, protože se zvyšoval počet obyvatel a žáci se již nemohli vměstnat do dvou učeben.

Od roku 1906 byla započata stavba tkalcovny při dosavadní pile. V chalupě čp. 114 byla tehdy po dlouhém vyjednávání vytvořena náhradní třída, která ale rovněž nevyhovovala výuce a úřady byla tehdy mlčky respektována.

Dne 31. května 1927 byly za účasti pedagogických, technických osob a úředního lékaře obě třídy a náhradní třída uznány za naprosto nevyhovující pro výuku. O výsledku šetření k výuce byla vyrozuměna školní rada a byly zde uloženy tyto lhůty:

- do 31. prosince 1927 budou předloženy stavební plány s rozpočtem a školní budova bude postavena do 1. září 1932,
- do 31. března 1928 bude zakoupeno staveniště pro novou školní budovu.

Školní rada byla postavena před problém, jak tomuto nařízení vyhovět.

Po dlouhém vyjednávání plném neochot a nepochopení ze všech stran se našli manželé **Václav a Anna Bahníkovi**, kteří nabídli ke koupi svůj pozemek č. kat. 457 o výměře 38 a 59 m² a tento pozemek byl od nich na základě usnesení obecního zastupitelstva ze dne 29. října 1928 a trhovou smlouvou ze dne 29. května 1929 odkoupen za 13 100 Kč. Uzavření nevyhovující učebny v domě č. 114 mělo ještě více podtrhnout potřebu stavby nové školy v obci.

Lidé ale měli strach před zadlužením obce, která neměla žádný majetek a tak vznikaly mezi obyvateli ostré spory. S nástupem nového starosty **Bohuslava Kubce**, zvoleného 13. října 1928 se celá věc okolo stavby školy posunula kupředu. Panu starostovi, který přál stavbě nové školy, se podařilo získat většinu obecního zastupitelstva.

Dne 3. ledna 1929 schválila komise vyslaná okresním školským výborem v Rychnově nad Kněžnou stavební místo a plány na stavbu nové školy. Místní školní rada zanesla desítky prosebných dopisů. Tehdy

se vybralo 3.820 Kč. Pan Michal Buben z Litic daroval na stavbu školy 20.000 cihel. Správa továrny „Danubius“ pak darovala na stavbu školy veškerý říční i kopaný písek a částečně i potřebnou škváru. Kostelecký velkostatek poskytl na stavbu školy slevu na tamní zakoupené dříví (5 Kč za 1 m³). Tělocvičná jednota Sokol rovněž přispěla na stavbu finančním obnosem. Dělníci se usnesli, že přispějí na školu tím, že se jim budou ze mzdy strhávat haléře zaokrouhlené na koruny (z tohoto fondu se zakoupily čítanky a pomůcky pro žáky).

Po slavnostním uložení základního kamene se konečně začalo stavět. Dary a zatím vybraný finanční obnos však stačily pouze na započatou stavbu školy a bylo nutné sehnat nové prostředky k dokončení. Na radu řídicího učitele tehdejší školy pana B. Smrtky a prostřednictvím pana poslance Hnídky se povolání činitelé obrátili na Zemskou banku v Praze, kde jim byla slíbena a poskytnuta 6. května 1930 půjčka 400.000 Kč. Tuto půjčku měla obec splatit během následujících 15 let. Stavba se tedy mohla bez problému dokončit a všem příznivcům vzdělávání tak „spadl kámen ze srdce“. Podrobněji v kapitole: **Stavba nové školy!**

OBEČNÍ ZASTUPITELSTVO A MÍSTNÍ ŠKOLNÍ RADA V MALÉ ČERMNĚ

dovolují si Vás zvát ku slavnosti

POLOŽENÍ ZÁKLADNÍHO KAMENE

K MASARYKOVĚ OBEČNÉ ŠKOLE,

která se bude konati dne 7. března 1930 v 1 hodinu odpoledne

Bude nás těšiti, jestliže ráčíte slavnosti té se súčastniti a poklepem dáte souhlas k další kulturní práci

VEČER O PŮL 8. HODINĚ POŘADÁ MÍSTNÍ TĚL. JEDNOTA „SOKOL“

==== SLAVNOSTNÍ AKADEMII ====

ku které Vás též srdečně zveme

KARL ŠEDA, KOSTELEČ R.O.

Položení základního kamene

Dne **19. února 1930** obecní zastupitelstvo, místní školní rada a správa školy podali kanceláři prezidenta republiky žádost, aby nová škola nesla název: „**Masarykova obecná škola**“, žádosti bylo vyhověno.

K položení základního kamene Masarykovy obecné školy došlo dne **7. března 1930 ve 13:00 hodin** odpoledne, v den 80. narozenin prezidenta T. G. Masaryka. Na tento den se připravovala celá obec. Byla to velká slavnost!

čerpáno z **Pamětní knihy obce Malé Čermné nad Orlicí**, sepsané řídícím učitelem **Vojtěchem Novákem**:

I u nás připravena byla důstojná oslava 80. narozenin T. G. Masaryka. Z podnětu a za součinnosti místní osvětové komise na návrh odbočky textilního dělnictva v Malé Čermné n. Orl. pořádalo obecní zastupitelstvo s místní školní radou v Malé Čermné n. Orl. slavnost položení základního kamene k Masarykově obecné škole.

Průběh slavnosti byl následující:

Odpoledne o 1 hodině scházelo se žactvo i občanstvo u staré školy, kde do 2 hodin koncertovala hudba hornojelenská. Průvod ke staveništi nové školy zahájily 3 alegorické vozy. První znázorňoval skupinu dětí i dospělých kolem učitele všech národů Jana Amose Komenského. Na druhém voze byla znázorněna stará škola. Na třetím voze vezen základní kámen, který obstoupen byl čestnou stráží, skládající se ze zástupců všech spolků a korporací. Následoval průvod dětí, hostů, spolků a občanstva. Na staveništi nové školy zapěl pěvecký odbor „Sokola“ sbor „Věno“ načež pan **starosta obce Kubec Bohuslav** uvítal všechny přítomné a požádal okresního hejtmana pana vrchního radu politické správy v Rychnově nad Kněžnou **Pravoslava Wagnera**, jakožto slavnostního řečníka, aby se ujal slova. Promluvil velice procítěnými slovy o životě a práci pana presidenta Dr. T. G. Masaryka a o významu a důležitosti školy. Zazněly fanfáry z Libuše a kámen sděláván byl s vozem. Vloženy do něho spisy týkající se školy, obce a zdejších spolků, kovové peníze od 5ti Kč dolů, pohlednice staré a nové školy. Kámen uložen do země, načež následovaly poklepy hostů a korporací:

Za politickou správu pan vrchní rada **Wagner**: „*Pravda vítězí!*“. Za okresní školní výbor v zastoupení pana okresního školního inspektora **Karla Bradáče** pan vrchní rada Wagner: „*Osvětou k svobodě a svobodou k osvětě!*“. Paní řídící **Smrtková** jménem svého děda, praděda a otce, přeje aby duch vznešenosti a lásky k národu v této škole na předním místě byl pěstován.

Jménem tělocvičné jednoty „**Sokol**“ pro Malou a Velkou Čermnou n. Orli. pan řídící učitel v. v. **Smrtka Bohuš**: „*Pan prezident vytkl úkol Sokolstva slovy: každý svědomitý a opravdový Sokol má a musí být politickým, kulturním a sociálním strážcem republiky. V intencích těchto slov našeho velikého bratra jménem naší tělocvičné jednoty přiklepávám na základní kámen nového střediska kulturního v Malé Čermné n. Orli. a jménem též prohlašuji, že škole zdejší bude naše jednota vždy trvalým strážcem.*“

Za místní Masarykovu ligu proti tuberkulóze paní ředitelová **Anna Rengerová**: „*Bohu, vlasti a národu!*“. Pan centrální ředitel **Krafft** za firmu „**Danubius**“: „*K vzdělanosti, svobodě a lásce k bližnímu!*“ Pan ředitel **Josef Renger**: „*Ke zdraví a lepší budoucnosti zdejší mládeže!*“. Odbočka textilního dělnictva pan **Leopold Horáček** přeje, aby mládež v této škole vychovávána byla v idejích Masarykových. Odbor strojníků pan **Josef Faltus**: „*Věřme sami sobě!*“ Spotřební družstvo „**Bratrství**“ pan **František Valeš**: „*Mládež v této škole buď vychovávána v zásadách jubilantových!*“ Za sportovní klub pan **Kubík**: „*Tímto činem nejlépe vtiskuje si občanstvo v paměť jméno Masarykovo!*“ Pan řídící učitel v. v. **Ženíšek** přeje, aby ve škole, která ponese jméno Masarykovo, vychovávány byly čisté charaktery. Pan řídící učitel **Rudolf Štěpán**: „*Vědění je moc!*“. Za církev českobratrsko-evangelickou pan farář **Jan Řezníček**: „*Dovoláváje se slov našeho presidenta, že smyslem našich dějin jest Ježíš, ne Cesar, připomínám jménem dětí českobratrsko-evangelických a československých a jejich rodičů: Základu jiného žádný položití nemůže mimo ten, kterýž položen jest, jenž jest Ježíš Kristus.*“ Za obec Velkou Čermnou nad Orlicí pan starosta **Josef Matějus**: „*K pokroku a osvětě!*“. Za příškolené osady Korunku a Novou Ves pan **Jindřich Malý**: „*Přeji nové škole mnoho zdaru!*“. Za spojitelný spolek ve Velké Čermné pan **Václav Matějus**: „*Šetři a pracuj!*“. Za obecní zastupitelstvo v Pichůvkách pan **Lichtenberk**: „*Přeji této novostavbě mnoho zdaru!*“. Za obec Kosteleckou Lhotu pan **Václav Štěpař**: „*Přeji, aby zdejší škola byla svobodná!*“. Za velkostatek Kostelec pan lesní správce **Blažej**: „*Jménem osvěty kupředu!*“. Pan **Richard Gebert**, vrchní účetní v továrně zdejší: „*Ke cti zdejší obce!*“. Za městyš Borohrádek pan Andres: „*Přeji občanstvu, aby školu, ku které se dnes klade základní kámen, šťastně dostavěli!*“.

Za učitelský sbor v Malé Čermné řídící učitel **Vojtěch Novák**: „*Jménem učitelského sboru a všech učitelů, kteří na této škole budou působiti, slibuji, že mládež nám svěřena bude vychovávána v duchu Masarykova hesla: Samostatnost neudrží a nespasí žádného národa, národ si musí udržet samostatnost - spasí nás mravnost a vzdělanost!*“.

Za sbor učitelský ve Velké Čermné pan řídící učitel **František Jelínek**: „*V práci a vědění je spasení!*“. Za zdejší školní mládež žačka **Anežka Šimková**: „*Klepu na základní kámen školy a přeji, aby žactvo rádo si vštěpovalo učení našich slavných velikánů Komenského a Masaryka!*“. Za pana radu Sehnoutku poklepává jeho 2 letá **Vratislava Sehnoutková**.

Za zdejší obec pan starosta **Kubec Bohuslav**: „*Přeji si, aby tento základní kámen nebyl pouze základním kamenem k nové škole, ale také základem spokojenosti, píle a společné práce všech občanů!*“. Za místní školní radu pan předseda **Fina Rudolf**: „*Přeji škole a všemu učitelstvu, které tu bude působiti, mnoho zdaru!*“ Okresní Masarykova Liga v Kostelci n. Orli.: „*Vaše škola necht' podle příkladu pana presidenta Masaryka vychovává dítky k pravé lásce k vlasti a československému národu!*“.

Po poklepech žákyně III. třídy **Anna Jilková** poděkovala vřelými slovy obecnímu zastupitelstvu a místní školní radě i všem, kdož se o postavení nové školy přičiňují.

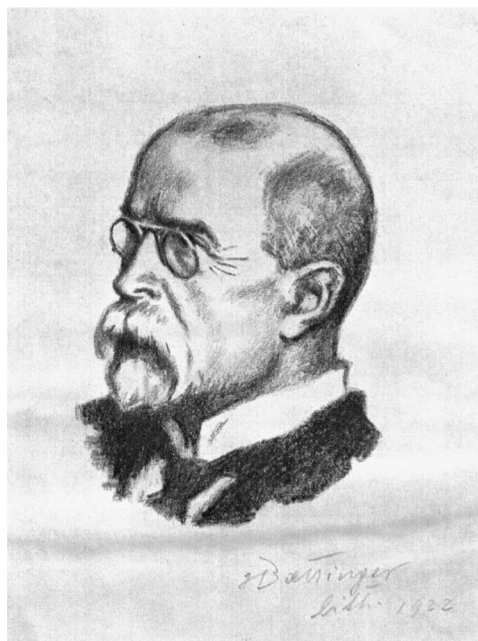
Následně byly schváleny a odeslány následující dva telegramy:

president republiky, Praha - Hrad: „Z kraje chudého, ale Vám výslovně oddaného, kde dnes klade se základní kámen k Masarykově obecné škole, zasíláme Vám upřímný a demokratický pozdrav a projev hluboké oddanosti.“

zemský president Kubát, Praha, zemský úřad - „Z kraje chudobou Vám známého, který však si Vás váží, zasíláme Vám z tiché slavnosti položení základního kamene k Masarykově obecné škole upřímný projev oddanosti s prosbou o další podporu v naší těžké práci.“

Na závěr byly zahrány státní hymny, pan starosta poděkoval a slavnost byla ukončena.

Konec citace Pamětní knihy obce Malé Čermné nad Orlicí.

Kancelář presidenta republiky.

Čís. D. 2926/30.

V Praze, dne 17. března 1930.

Obecnímu úřadu

v Malé Čermné n. Orł.

Podpsaná kancelář sděluje, že prezident republiky svolil k Vaší žádosti ze dne 19. února 1930, čís. 74/30, aby projektovaná školní budova pro obecnou čtyřtřídní školu nesla jméno „Masarykova obecná škola.“

Kancelář

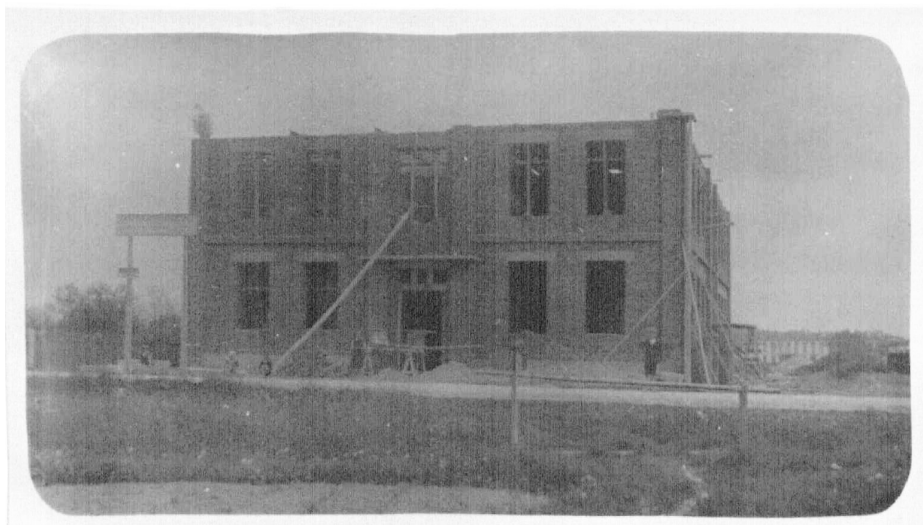
presidenta republiky

[Podpis] (podpis nečitelný)

Stavba nové školy

Stavba školy byla zadána smlouvou projektantu Josefu Macháčkovi z Kostelce nad Orlicí. Po slavnostním uložení základního kamene dne 7. března 1930 nastává horečný chvat na staveništi, bývalém to pozemku Bahníkově. Svážejí se stavební hmoty, kopají základy a za krátký čas pod pilnými rukama dělníků vyrůstají první zdi příští „*dílny lidskosti*“ - nové školy:

S rostoucími zdmi nové školy, rostli i starosti těch, kteří se celou svojí osobností postavili za stavbu nové školy. Starost o to, kde vypůjčiti potřebný kapitál. Dary a stavební fond, který obnášel 3.400,- Kč, výpůjčka od jednoty Sokol v obnosu 7.350,- Kč a výpůjčka od družstva „Bratrství“ 16.000,- Kč, pouze udržely započatou stavbu a bylo nutno starati se o výpůjčku, by se škola dokončila. Výpůjčku původně slíbila Městská spořitelna v Kostelci nad Orlicí ve výši 450.000,- Kč. Později však odepřela z důvodu, že naše obec má malou a nestálou daňovou základnu a že by těžko dostála svým povinnostem a snad zapůsobily tehdy i vlivy jiné. Příznivci dobré věci však se přičiňovali a hledali pomoc jinde.

Na radu p. B. Smrtky, řídícího učitele v. v. a prostřednictvím p. poslance Hnídka obrátili se povolání činitelé na Zemskou banku (dříve Zemská banka král. českého) v Praze. U ní byla výpůjčka nejen slíbena,

ale také poskytnuta usnesením ředitelství ze dne 6. května 1930. Na základě toho uzavřela obec Malá Čermná n. O. dne 8. května 1930 se Zemskou bankou v Praze 4½ % komunální zápůjčku v obnosu 400.000,- Kč, splatnou v 15 letech ve 30 splátkách po 18 190,86 Kč.

Uzavřením zápůjčky ulehčilo se těm, jimž osud stavby školy ležel na srdci. Peníze byly a dokončení stavby stalo se skutkem. Teď bylo zaručeno zdárné dokončení díla, jež bude jedním z nejzáslušnějších činů našeho občanstva. Za několik měsíců vztyčena byla budova nové školy, jež nese jméno našeho velikého vůdce za svobodu národa - T.G. Masaryka a hlásá do našeho chudého, ale nám milého kraje, že občanstvo zdejší je pokrokové a blaho mládeže je mu největším a nejsvatějším zákonem.

Dávný sen všech těch, kteří byli nuceni trávit v nehygienických učebnách, ve středu dětí, jimž snažili se v jejich hlavičky zasévat první sémě vědění, všech učitelů i občanů, kteří snažili se dát svým dětem krásnou školu, stal se skutkem.

Nehynoucí zásluhy o uskutečnění stavby školy náleží p. R. Finovi, tehdejšímu předsedovi místní školní rady, Panu B. Kubcovi, starostovi obce a p. V. Novákovi, tehdejšímu řídicímu učiteli a všem jejím příznivcům.

Slavnostní otevření nové školy

Dne 26. září rozloučilo se žactvo staré školy i pobočky s místnostmi a budovami, do nichž po řadu let docházelo, do nichž docházeli a první poznatky v nich přijímali i jejich rodiče, ba i dědové. Šlo vesele vstříc nové budoucnosti - nové krásné škole s úmyslem pilně se učit a tím částečně splatit všem, kdož se o její stavbu přičinili, dluh za jejich práci a námahu. Zdar práci v nové škole.

Slavnostní otevření konalo se v neděli 28. září 1930. Slavnost tato byla konečnou výslednicí obětavé práce zdejšího lidu.

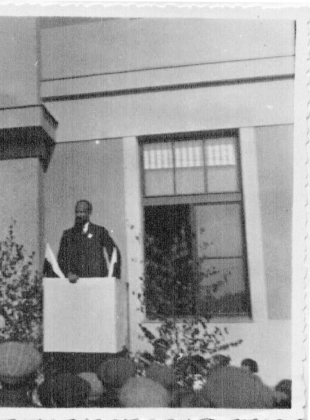
Na pozvánce stálo:

1. Od půl jedné do půl druhé hod. odp. koncert u mostu.
2. O půl druhé průvod ku staré školní budově.
3. Rozloučení se starou budovou (R. Fina, předseda místní školní rady).
4. O půl třetí seřadění a průvod k nové školní budově.
5. Zahájení slavnosti a uvítání hostů a účastníků slavnosti starostou obce B. Kubcem.
6. Slavnostní proslov okresního školního inspektora p. Karla Bradáče.
7. Projevy hostů.
8. Předání budovy správci školy.
9. Projev správce školy.
10. Slib žactva.
11. Prohlídka školy.
12. Odchod do zahrady p. Josefa Černého, kde uspořádán bude koncert na počest hostů a přátel školy.

Slavnost bude se konati za každého počasí!

1. Slavnost otevření nové školy byla zahájena koncertem hudby kapelníka p. J. Caldra z Chocně na prostranství u mostu. Krásná neděle, slunéčko svítilo, vše nám přálo. O 1. hodině scházely se zástupy občanstva z obce

naší i obcí okolních k významné slavnosti, jakou přináší století pouze jednou.

2. Po koncertu seřadil se mohutný průvod u hostince pana Černého. Průvod zahájili školní děti obce Velké a Malé Čermné, členové obecního zastupitelstva, členové zdejšího Sokola v krojích, zástupci místních korporací, četní hosté a konečně velké davy obecního zastupitelstva uzavíraly mohutný průvod, který hnul se za zvuku hudby ke staré škole.
3. Průvod došel ke staré škole, která za dobu 106 let odchovala ve svých zdech několik generací a vlévala do jejich duší první poznání pravdy, lásky k vlasti a poznatků života, aby se s ní rozloučil. Osiřel. Za dlouhou dobu let, co sloužila obci a národu, zestárla a stala se nezpůsobitou pro školu republikánskou, která má vychovávat nejen vzdělané, ale i zdravé příští pokolení. Slovy prostými, ale srdečnými se zde loučí předseda místní školní rady R. Fina s naší „starou školou“. Vzpomíná těch chvil, kdy celá řada přítomných tam trávila bezstarostná léta mládí, léta, která se nevrátí, vzpomíná s láskou všech učitelů, kteří tam působili, děkuje za vše, čeho se tam komu dostalo. Hudba hraje loučení - mnohé oko slzí.
4. Poté řadí se průvod a odchází k nové budově školní, na níž vlaje vesele státní vlajka a nastává důležitý akt - otevření nové budovy školní, okamžik, na který jsme čekali dlouho a který stál tolik bojů.
5. Starosta obce, p. B. Kubec zahajuje slavnost a vítá přítomné. Promlouvá stručně o všem, co předcházelo stavbě školy, líčí všechny překážky, jež vedly k uskutečnění krásného ideálu - ke stavbě nové školy v naší obci.
6. Pak se ujímá slova slavnostní řečník p. K. Bradáč, okresní školní inspektor. Navazuje ve své řeči na

řečníka předcházejícího, promlouvá o důležitosti řádné školní budovy a školy vůbec pro vzdělání občanstva a vítá krásný čin zdejšího lidu a na konec krásné řeči, založené na osobité lásce ke škole, děkuje všem, kdož se o její stavbu přičinili.

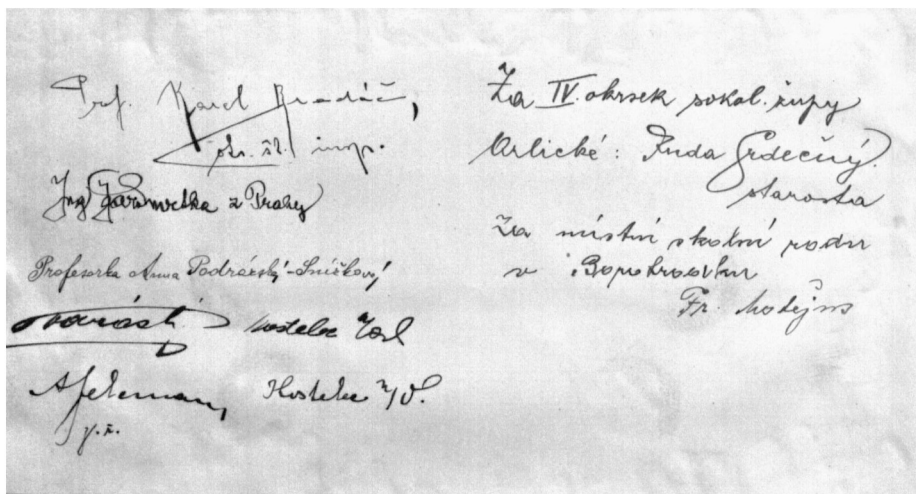
7. Za hosty činí projev p. B. Smrtka, řídící učitel v. v. a vyzvedá čin zdejšího občanstva, které, ač kraj zdejší slyne chudobou, neleká se velikých finančních obětí a zabezpečuje dětem svým lepší budoucnost - novou krásnou školu.
8. Na tribunu vstupuje s. Marie Kráčmerová, zatímní správce školy. Mluví o ideálech učitelstva, vítá stavbu nové školy a slibuje jménem učitelského sboru přičiní se o to, aby mládež vychovávaná v nové škole, jež nese jméno Masarykovo, byla vychovávána v jeho duchu, aby v budoucnu prokázala platné služby obci, státu i celému národu.
9. Pak děkuje žačka III. třídy Anna Jílková jménem všeho žactva rodičům a všem dobrodincům za to, že se jim dostalo tak krásné školy, která v dobách příštích bude svítiti do našeho kraje jako maják pokroku a vzdělání, slibuje za svoje spolužáky přičiní se o to, aby svědomitou a cílevědomou prací stali se hodnými dobrodiní, jehož se jim dostalo ve formě nové školy. Žactvo pak silným „slibujeme“ potvrzuje její slova.
10. Za znění fanfár z „Libuše“ předává p. R. Fina, předseda místní školní rady klíč od nové školní budovy s. M. Kráčmerové a žádá ji, aby budova, kterou převezme se sborem učitelským v ochranu, splnila všechny vychovatelské naděje, které v ní všichni občané skládají. Jmenovaná slibuje se o to přičiní a žádá by všechno občanstvo zachovalo i nadále škole svoji přízeň a otevírá novou školu.
11. Nastává prohlídka nové školy. Proudý lidu vcházejí do nové školy a obdivují její zařízení, krásu a útulnost a přejí si jen, by žactvo stalo se hodným svého druhého domova - školy.
12. Po prohlídce školy byl koncert na zahradě pana Černého, kde občanstvo setrvalo dlouho v družném hovoru o jejich milé škole.

DOSLOV

Je třeba, by všichni, kdož byli zúčastněni této významné slavnosti si občas připomněli ty krásné a dojemné okamžiky, připomněli si všechny tiché sliby, jež měli tu chvíli v duši, by jejich zájem o školu neutuchal, by si uvědomili, že škola bude stále potřebovati přízeň všech vrstev občanstva a určitého finančního nákladu. Havlíček napsal: „Vlastence dobrého člověka poznáte dle toho, jaký zájem jeví o školu!“.

podpisy v pamětní knize

První školní den

V úterý dne 30. září nastal slavný okamžik pro naši milou mládež - vstup do nové školy. Ačkoliv právě v to slavné ráno přišel prudký liják, scházely se děti brzy, přirozeně, nemohly se dočkat. Jaksi nesměle vstupovaly do budovy, nemohly se vynadívát a uvěřit, že vše to krásné je jejich. Za chvíli se však vzpamatovaly a budova byla hned naplněna jejich jásavými hlasy a zpěvem a po dobrých předsevzetích a uvítání učitelským sborem - zahájen první den v nové škole.

Milá mládeži: *„necht' všechny dny prožité v nové škole jsou Ti krásnými, necht' škola stane se Ti druhým domovem, necht' dá Ti to nejlepší pro život, necht' Vy všichni, kteří učiti se budete v síních nové školy, stanete se zdárnými syny i dcerami našeho milého národa. Vlast naše potřebuje silných a vzdělaných lidí. Až jednou někdo z Vás čísti bude tyto řádky, prosím ho, by si uvědomil, že jen ten národ, který miluje svoji mládež a školu, může obstáti na jevišti světových národů.“*

Tolik obecní a školní kroniky.

Rudolf Fina, předseda školní rady

stará škola

Škola v jubilejním školním roce 2020 - 2021

Masarykova základní škola a mateřská škola, Čermná nad Orlicí je od 1. ledna 2003 samostatným právním subjektem, který zřídila Obec Čermná nad Orlicí usnesením zastupitelstva dne 7. 10. 2002.

Identifikační údaje:

Název organizace: Masarykova základní škola a mateřská škola, Čermná nad Orlicí

Sídlo organizace: Malá Čermná 140, 517 25 Čermná nad Orlicí

Právní forma: příspěvková organizace

Identifikační číslo organizace: 750 17 971

Adresa pro elektronickou komunikaci: zs.cermna@iol.cz

Datová schránka: ID schránky: 7e2kmtb

Internetové stránky školy: www.zscermna.cz

Součásti organizace:

- Základní škola
- Mateřská škola – odloučené pracoviště Malá Čermná 136
- Školní družina
- Školní jídelna základní školy
- Školní jídelna – výdejna mateřské školy

Současný stav:

Masarykova základní škola Čermná nad Orlicí je malotřídní škola, která poskytuje vzdělávání žákům 1. - 5. ročníku.

Škola se nachází v místní části obce s názvem Malá Čermná. V budově č. p. 140 je umístěna základní škola s kapacitou 63 žáků, školní družina s kapacitou 30 žáků, školní jídelna a školní kuchyně s kapacitou 100 jídel. Součástí organizace je mateřská škola s kapacitou 27 dětí. Mateřská škola sídlí v samostatné budově č. p. 136. Budovy jsou od sebe vzdáleny 50 metrů a stojí při silnici 3. třídy. Kapacita mateřské školy je 27 dětí. Po

ukončení 5. ročníku žáci přecházejí většinou do Základní školy TGM Borohrádek. Někteří dávají přednost gymnáziu v Holicích a Rychnově nad Kněžnou nebo základním školám v Chocni či Týništi nad Orlicí. Od 1. září 2019, kdy byl na škole zaveden trojtřídní systém. Předměty český jazyk, matematika a prvouka v prvním ročníku jsou vyučovány samostatně. Výchovy a ostatní předměty vyšších ročníků jsou vyučovány ve spoji. Vyučování začíná v 8 hodin. Škola je schopna zajistit výuku žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žákům mimořádně nadaným.

Budova školy je rekonstruovaná a dobře udržovaná. Jsou v ní využívány všechny místnosti. V přízemí je umístěna prostorná školní družina pro 30 dětí. Je rozdělena na několik sektorů pro rozdílné činnosti a je vybavena moderní audiovizuální technikou. V přízemí je dále umístěna šatna žáků, tělocvična s nářaďovnou, WC a sprcha pro učitele, kabinet, jídelna a školní kuchyně se sociálním zázemím pro zaměstnance. V prvním patře se nachází 3 učebny, počítačová učebna s devíti počítači, sborovna, oddělené WC s teplou vodou pro chlapce a dívky. Součástí budovy je ještě menší sklep a prostorná půda. Na střeše je umístěna kamera a vysílač bezdrátového internetu. Učebny jsou prostorné, vhodně uspořádané a podnětně esteticky vyzdobené. Žáci se tak učí v prostředí, které vyhovuje jejich věku, a ve kterém se cítí dobře. Ve třídách jsou parkety. Nábytek je klasický. Židle a žákovské stoly jsou v obou třídách uspořádány tak, aby jejich velikost odpovídala výšce žáků. Škola je velmi dobře vybavena učebními pomůckami, didaktickou a výpočetní technikou. V každé třídě je k dispozici interaktivní tabule. Pro reedukaci vývojových poruch učení má škola dostatek odborných publikací, sešitů a materiálů, se kterými žáci pracují.

Školní knihovna je rozdělena na učitelskou a žákovskou. Žákovská knihovna je dělena podle věkových kategorií a knihy jsou uloženy ve školní družině.

Výchovně vzdělávací proces v základní škole zabezpečují čtyři pedagogové. Všichni mají vysokoškolské vzdělání a splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku na 1. stupni základní školy. Vychovatelka má kvalifikaci pro vychovatelskou činnost. V mateřské škole pracují dvě kvalifikované učitelky, jedna s vysokoškolským a druhá se středním pedagogickým vzděláním. Pedagogové se účastní během školního

roku řady vzdělávacích akcí, které jsou jednoznačně přínosem pro práci školy a kvalitu výchovně vzdělávacího procesu.

Ve škole je našimi pedagogy odborně prováděna náprava vývojových poruch učení. Dva učitelé absolvovali kurs reedukace vývojových poruch učení v českém jazyce a matematice, jeden je kvalifikovaný speciální pedagog. Na škole působí metodik prevence a výchovný poradce, kteří mají pro tuto práci plnou kvalifikaci.

Třídní učitelé mají zvládnutou práci v odděleních podle ročníků, daří se práci diferencovat podle schopností a pracovního tempa jednotlivých žáků. Výuku zakládají převážně na aktivních činnostech žáků, čímž dochází k maximální efektivitě vyučovací hodiny. Do vyučování zařazují nové metody, kladou důraz na tvořivost, používají alternativní učební pomůcky, sledují adaptaci integrovaných žáků. Učitelé jsou hodně organizační a žáci jsou převážně vedeni, aby se k poznatkům dobrali na základě vlastní práce, činnosti prováděli s chutí, zájmem a aktivně spolupracovali. Na škole působí od září 2018 asistent pedagoga.

Zájmová činnost

V odpoledních hodinách nabízíme všem žákům zájmovou činnost v kroužcích (čtenářský, deskové hry, sociální dovednosti, florbal, mladý technik (práce se dřevem a konstruktivní stavebnice), šikovné ručičky (keramika), hra na hudební nástroj (kytara, keyboard, zobcová flétna).

Školní družina využívá ke své činnosti samostatnou místnost v přízemí školy, tělocvičnu a velkou zahradu pro rekreační činnost. Družina je vybavena novým nábytkem a velkým množstvím her a stavebnic. Na zahradě mají k dispozici řadu dřevěných herních prvků.

Školní jídelna připravuje celodenní stravu pro děti z mateřské školy a obědy pro žáky základní školy. Jídla jsou připravována v souladu s hygienickými a nutričními požadavky. Vybavení školní jídelny je modernizováno, byl zakoupen konvektomat k přípravě jídel.

Školská rada má 3 členy - zástupce rodičů, zástupce obce a zástupce školy, který je předsedou rady. Školská rada má tříleté období. Školská rada schvaluje všechny důležité dokumenty vydané ředitelem školy. Společným cílem je podílet se na řízení školy.

Škola pravidelně **spolupracuje s PPP a SPC** Rychnov nad Kněžnou. Pracovnice PPP a SPC Rychnov nad Kněžnou osobně navštěvují naši školu a společně řešíme problémy žáků ve vzdělávání. Jedenkrát ročně přijíždí pracovnice SPC z Rychnova nad Kněžnou kontrolovat individuální vzdělávací plány.

Obec je škole nakloněna. Podporuje nás morálně a finančně. Zástupci obce pravidelně navštěvují akce, které škola pořádá. Starosta obce navštěvuje školu při slavnostním zahájení a ukončení školního roku. Oceňuje nejlepší žáky školy a loučí se s vycházejícími žáky, kteří odchází po absolvování pátého ročníku.

Škola pravidelně **spolupracuje** s místním sborem dobrovolných hasičů, vojenskou posádkou, Domem dětí a mládeže v Týništi nad Orlicí a Kostelci nad Orlicí, autoškolou Myšák z Rychnova nad Kněžnou a okolními školami.

Projekty školy

Naše škola je dlouhodobě zapojena do projektu **ŠKOLNÍ MLÉKO**. Laktea, o.p.s., je hlavním realizátorem programu Školní mléko v České republice. Mléko a vybrané mléčné výrobky dodává do školy na základě uzavřené smlouvy o spolupráci. Žáci tak mají po celý školní rok širokou škálu mléčných výrobků zcela zdarma. Dalším programem, do kterého jsme zapojeni, je **OVOCE DO ŠKOL**. Cílem projektu je zvýšit oblibu produktů z ovoce a zeleniny, přispět k trvalému zvýšení spotřeby ovoce a zeleniny, vytvoření stravovacího návyku a zlepšení zdravotního stavu mladé generace. Projekt „Ovoce do škol“ pomáhá v boji proti dětské obezitě. Oba projekty spadají do kompetence Ministerstva zemědělství, na přípravě se podílí Ministerstvo školství a Ministerstvo financí. Prostředky na tento projekt přispívá i Evropská unie.

Masarykova základní škola a mateřská škola, Čermná nad Orlicí se zapojila do projektu **INDOŠ** (internet do škol). Z těchto prostředků byla v roce 2010 zakoupena počítačová technika a interaktivní tabule v částce 435.418 Kč. V roce 2017 byl zahájen dvouletý projekt **„SPOLEČNĚ A S RADOSTÍ“**, spolufinancovaný Evropskou unií a Ministerstvem školství. Projekt byl zaměřen na podporu žáků s výukovými obtížemi a spolupráci s rodinou. Celková částka příspěvku 311.901 Kč byla použita na

realizaci odpoledních zájmových útvarů, doučování a setkávání s rodiči. V současné době jsme zapojeni do projektu „**SPOLEČNĚ A S RADOSTÍ II**“, které navazuje na projekt první, je zaměřen na využívání ICT techniky ve vyučování, podporu žáků s výukovými obtížemi a spolupráci s rodinou. Výše příspěvku je 915.391 Kč.

Dary

V roce 2019 darovala firma **ŠKODA AUTO a.s.** škole z grantového programu „Dopravní výchova“ částku 30.000 Kč na nákup dopravních prostředků, značek a bezpečnostních prvků do mateřské školy. Z programu „Popularizace technického vzdělávání“ pak částku 21.000 Kč. Díky tomuto daru mohl zahájit svou činnost kroužek Mladý technik. Zakoupeny byly stavebnice Lego, Merkur a nářadí na práci se dřevem.

škola dnes:

Ředitelé nové školy v průběhu let

- 1929 - 1930 - Vojtěch Novák
1930 - 1931 - Marie Kračmerová
1931 - 1941 - František Petr
1941 - 1942 - Stanislav Votřes
1942 - 1948 - Olga Klementová
1948 - 1951 - Václav Vrátil
1951 - 1955 - Marie Bašová
1955 - 1975 - Josef Svoboda
1975 - 1989 - Božena Bednářová
1989 - 2016 - Jiří Němec
2016 Dagmar Siegllová

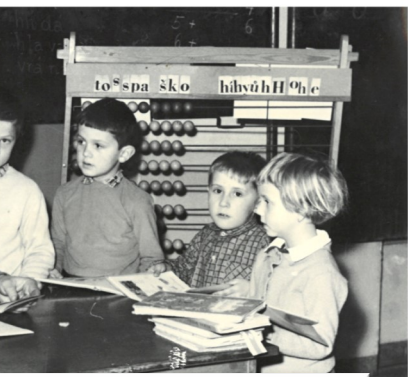

1982-1983

1. ročník

Sponzoři:

Autorozvody s.r.o. - Jaroslav Rybka, Holice

Autoservis - Jaromír Zeman, Čičová

Dana a Petr Provazníkovi, Malá Čermná

Dřevovýroba - Miloslav Rous, Čičová

Školka okrasných rostlin - Martin Joska, Malá Čermná

Kadeřnictví - Kateřina Jalůvková, Malá Čermná

Kosmetika - Eliška Matějková, Malá Čermná

Kosmetika - Lenka Sedláčková, Malá Čermná

Kovářský ateliér - Pavel Sedláček, Malá Čermná

Mlýn Korunka - Tomáš Lesák, Čičová

Podorlická stavební, s. r. o. - Luboš Doležal, Koldín

Potraviny Partner - Van Nguyen Tho, Malá Čermná

Práce v lese - Luboš Coufal, Malá Čermná

Práce v lese - Pavel Sejkora, Velká Čermná

Prumchlad, s. r. o. - František Kuchař, Malá Čermná

Stavby PZ, s. r. o. - Roman Kohoutek, Libor Heller, Velká Čermná

Strojmotiv, s. r. o. - Jaromír Šrámek, Velká Čermná

Topení, voda, plyn - Jiří Loufek, Velká Čermná

Zemní práce - Jaroslav Provazník, Malá Čermná

Zemní práce - Petr Peremský, Malá Čermná

Zemní Práce - Zdeněk Loufek, Velká Čermná

ZUJI mode - Martina Loufková, Velká Čermná

Doslov

Jak jsme se učili učit

Když se v zimě roku 2019 objevily první zprávy z daleké Číny o šíření neznámého viru, ještě jsme netušili, že dorazí až k nám a že tu s námi bude téměř další dva roky. Vše, na co jsme byli zvyklí, najednou nemohlo být a my se museli přizpůsobit nastalé situaci. Jaké nám to přineslo trable, zkušenosti a jak to vidíme dnes? Na to odpovíme ve verších:

DISTANČNÍ VÝUKA

Eva Matějková

Cesta, po které jsme museli nedobrovolně jít,
když nám ze dne na den řekli: „Zítřka už do školy nechodit!“

Nebyl čas řešit, jakým směrem se dát,
nikdo nevěděl, koho se na radu ptát.

Obavy z výuky na dálku a nejen z ní,
starost o zdraví blízkých byla prvotní.

Jde to vůbec zvládnout?

Učit děti, když nejsou s námi ve třídě?

Jde to, ale smutné je to. Odvykly si tabuli a křídě.

Výzva to však byla velká,
musíš to zvládnout, jsi učitelka!

Poprat se s tím musíme,
děti také zdolat překážky učíme.

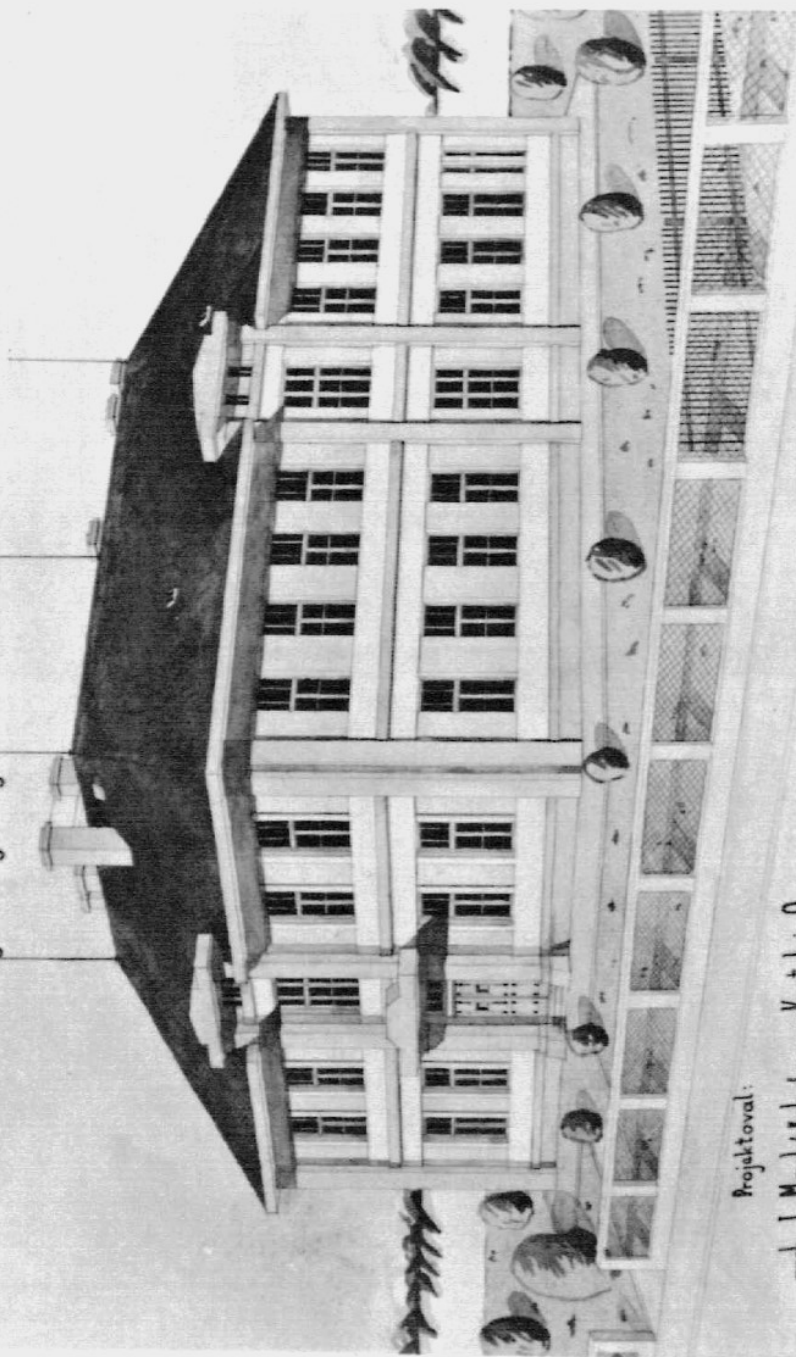
Individuální přístup k nové cestě každý měl,
však rodič ani učitel na děti nezapomněl.

Pro ně to bylo nejspíš nejtěžší,
vždyť zákaz chodit do školy je hloupost největší.

Doufáme, že už naposledy to bylo,
psychice mnohých to uškodilo!

Však i nějaké klady to mělo,
jaké věci jsou důležité, nám to připomnělo!

Masarykova jubilejní obecná škola v Malé Čarčové n. Orl.

Projektoval:

arch. J. Macháček, ú.o.m. z.v. Kostelci n.O.